

Hoezo geen digitaal verandervermogen? Corona initieert digitale revolutie!

De afgelopen maanden zijn we allemaal snoeihard met de neus op de feiten gedrukt dat de wereld er morgen anders kan of beter gezegd zál uitzien dan vandaag. Corona heeft dat in een extreme vorm laten zien. In een paar weken tijd werd de hele wereld op zijn kop gezet. Opeens waren vanzelfsprekendheden volledig weggeslagen en verdwenen vaste en veilige havens uit zicht.

Opmerkelijk genoeg wist met name de zorg, waar de druk culmineerde, daar in no time bewonderenswaardig slagvaardig op te reageren. Ziekenhuizen werden organisatorisch een kwart of hele slag gedraaid en opnieuw georganiseerd met compleet nieuwe teamsamenstellingen, patiënten-flows, digitale hulpmiddelen, creatieve oplossingen omgang met schaarse hulpmiddelen, etc.

Huisartsen gaan in de digitale versnelling. GGZ-instellingen implementeren nieuwe digitale zorgconcepten. In de VVT krijgt het contact met familie noodgedwongen met hulp van beeldbellen een nieuwe impuls.

Positief effect op digitalisering zorg

Het heeft nu al een onomkeerbaar positief effect gehad op de digitalisering in de zorg. Wie vergadert nu nog niet ondersteund door videoconferencing? Na een of twee weken enigszins hilarisch de bingokaart te hebben ingevuld met 'ik hoor je niet', 'hoe kan ik mijn scherm delen', 'wij zien je niet', 'wat moet ik installeren op mijn pc', is iedereen er aan gewend. En het werkt verbazingwekkend goed.

Natuurlijk, het is geen volledige vervanging voor fysiek elkaar ontmoeten maar een heel goed alternatief nu thuiswerken het nieuwe normaal is geworden. En hoe heerlijk is het niet dat woon-werkverkeer weg valt! Met enige ironie kunnen we nu terugkijken naar die projecten waarin een zorgorganisatie minimaal zes maanden uittrekt om het digitale werken te introduceren en de medewerkers digitaal vaardig te maken. Onder druk wordt alles vloeibaar. Iets om vast te houden en te blijven exploreren hoe we digitalisering in onze interne bedrijfsvoering verder kunnen integreren en de vruchten er van te plukken.

Besluiten in dagen genomen

Maar ook de digitalisering van de zorg blijkt opeens in de versnelling te kunnen. Besluiten en implementatieprojecten die normaal maanden of zelfs jaren vergen worden in crisistijd zelfs in dagen gerealiseerd. Tel uw zegeningen. Ook zorgverzekeraars bieden de helpende hand. Niet alleen met nieuwe financiële betaaltitels voor zorg op afstand, maar ook door mee te denken bij innovatievraagstukken. Zorgorganisaties werken samen in plaats van elk het wiel zelf uit te vinden. De landelijke invoering van de Corona Check-app is hier een prachtig voorbeeld van. Het ondersteunt zelfmonitoring en is ook een vorm van beslisondersteuning.

De voorbeelden van versnelde toepassing van digitale zorg in nulde, eerste en tweedelijnszorg buitelen over elkaar heen. In

de eerste lijn zien we nu huisartsen op een andere wijze contact hebben met hun patiënten. Bloeddrukmetingen vinden thuis plaats door de patiënt, onderzoeken kunnen digitaal worden aangevraagd en uitslagen kunnen direct worden ingekeken. Foto's van kwetsuren kunnen digitaal worden gedeeld en verleggen en versnellen het zorgproces. De huisartsenpost Eemland opende de eerste digitale huisartsenpost in Nederland waarin 350.000 mensen elke avond en in het weekend een digitaal consult van hun huisarts kunnen krijgen.

De al eerder genoemde Corona Check-app met digitale technologie aan de voorkant en medici met koptelefoons en beeldschermen in een 'call-centre' aan de achterkant geven invulling aan het ziekenhuis van de toekomst. Ook in ziekenhuizen hebben de digitale consulten een enorme vlucht genomen. Het blijkt dus wel te kunnen!

“
**RAAD VAN TOEZICHT MOET NU AGENDEREN
HOE MORGEN DEZE VERANDERKRACHT VAST
TE HOUDEN**
”

Dat roept de vraag op hoe we in een post-coronaperiode, als die ooit komt, het verandervermogen van een zorgorganisatie kunnen borgen en versterken. Het lijkt me dan ook van cruciaal belang dat ook in de Raad van Toezicht nu de focus niet alleen ligt op de korte termijn maar dat ook met de Raad van Bestuur besproken wordt hoe we deze impuls van innovatie vasthouden en verder doorzetten.

Of, zoals Winston Churchill al terecht opmerkte: "Never waste a good crisis." ■

Henk van der Stelt is professioneel toezichthouder in de zorg met de portefeuilles financiën en ICT.

